

Magazin

CEMAL REŞİT REY İÇİN BİR GECE DÜZENLENİYOR

14 Şubat'taki gecede G. Uğurata ve Mithat

G - Mevlekot - 06

Fenmen bestecinin iki eserinin
yer aldığı bir konser verecekler

İSTANBUL (AA) — İstanbul Devlet Opera ve Balesi Müdürlüğü, dünyaca şöhretli besteci, piyanist ve orkestra şefi Cemal Reşid Rey'in sanatını kutlamak üzere tertiplemediği programı 14 Şubat Pazartesi gecesi gerçekleştirecektir.

Piyanist Mithat Fenmen ve Gülay Uğurata'nın sunacakları konserde bestecinin iki önemli eseri yer alacaktır. Birinci bölümde Gülay Uğurata yedi parçalık «Hâtradan ibaret kalan şehirde gezintiler», ikinci bölümde ise Mithat Fenmenle birlikte «12 Prelüd ve Fügü» çalacaktır.

CEMAL REŞİT REY

Değerli besteci Cemal Reşit Rey eski dahiliye nazırlarından ve H. Nâzım takma adıyla Server'i Fünûn devri edebiyatında şairliğiyle tanınmış Ahmet Re

şit Rey'in oğludur. 1904 yılında da Kudüs'te doğmuştur. Küçük yaşta piyano çalışmalarına başlamıştır.

Galatasaray Lisesinden sonra Pariste Bulfor Lisesinde okurken bir yandan Marguerite Long dan piyano dersleri almıştır. İsviçre'de Cenevre Kolejinde okuduğu sırada da Cenevre Konservatuarında piyano ve kompozisyon dersleri almıştır. Daha sonra Paris'te Raul Laparra ile besteciliğe çalışmıştır. Üçüncü operası «Cem Sultan»ı bestelediği sırada he

nüz 17 yaşındaydı (1921) ilk konserini ise 1922 yılında Paris'te vermişti.

1923 yılında İstanbul'a dönen sanatçı İstanbul Belediye Konservatuarına piyano ve kompozisyon öğretmeni oldu. Konservatuar orkestrasını da yönetiyordu. Kısa zamanda bir şehir orkestrasının kuruluşunu sağladı ve uzun yıllar bu orkestrayı yönetti.

Cemal Reşit Rey bir yandan resmi görevlerine devam ederken bir yandan da eser besteli

(Sonu 5 nci Sayfada)

(Başaralı 4. ocu Sıvada)
yordu. 1926'da Uluslararası Besteciler Derneği üyeliğine seçildi. 1938 den itibaren iki yıl da Ankarada Radyosu müzik yayınları şefliğini yaptı. 1945'te İstanbul'da «Filârmoni Derneği»ni kuranlar arasında yöneticiliğini yapmıştır. Rey'in kırkinci sanat yıldönümünü 27 Ekim 1963 pazar günü İstanbul Belediyesi Konservatuvarı konserlerinden biri olarak kendi yönetiminde çaldığı «Sees Tuŕgues» «Enstantaneler» «Çağırılış» «Sazların Sohbeti» ve «Fatih Sultan Mehmet» adlı senfonik piemle kutlanmıştır.

Yüze yakın eser sahibi olan besteciye Fransa Hükümeti 1947 de «Palma Academique» 1957 de «Lagion D'Honneur»ün «Şövalye» İspanya hükümeti «Alonso El Sabio» kültür nişanları vermişlerdir.

Cemal Reşit Rey' müzik dün yasının birçok merkezlerinde orkestralar yönetmiş eserlerinin önemli bir kısmı da Türkiye'den önce ilkin başka ülkelerde çalınmıştır. Meselâ «Enstantaneler» ilkin 1931 de Paris'te «Fatih» 1954'te Pariste «Kati . bim üzerine çeşitlemeler» ilkin 1965 te Viyana'da çalınmıştır.

REY'İN SANATI

Cemal Reşid Rey'in sanatı hakkında Fransız sanat eleştiricisi ve müzik otoritesi March Fincher'le şunları söylemektedir.

«Vizoloneelist Pierre Forunier nin solist olarak katıldığı konser de Cemal Reşit Rey'in violonsel ve orkestra için dört konsertan parçasını dinledik. Önceden söyliyeyim nefis bir müzik. Besteci yerli motifleri sade kullanmak kolaylığına sapsıyor ve böylece sanatı orijinallik kazanıyor. Meselâ Allegretto'nun ikinci temasında mahal

li motifler ancak gelip geçici dir. Cemal Reşit ayrıca zor bir problem çözmüştür. Tam kuru luşlu bütün renk imkânlarını kullanan bir senfonik topluluğun arasında zayıf bir çalgı olarak bilinen violonseli sese geçiyor. Bu sonderece önemli başarıya Cemal Reşit orkestra şefliği sayesinde ulaşmıştır»

Cemal Reşit Rey senfonik müzik, konçerto oda müziği

sesve orkestra ses ve piyano opera operet revü sahne ve film müziği koro ve mats par çaları olarak eserleri yüze yakın besteci müziğin her türünü denemiştir.

KONSERDE ÇALINACAK ESERLER

14 Şubat konserinde çalınacak eserlerden «Hatıradan ibaret kalan şehirden gezintiler» yedi bölümden meydana gelmektedir. 1940 — 1941 yıllarında bestelenmiş olan bu eser «Mezarlık» «Mermere yazılmış kitabeler» «Fatih ordusunun çizdiği yol» «Sarıncılar» «Çiçekli Çayır» «Ulu Çınar» bölümlerini kapsamaktadır. İlk defa, bestecinin yönetiminde İstanbul'da çalınmıştır.

Mithat Fenmen ve Gülây Uğurata'nın beraber çalacakları «12 Frelüd ve Füg» ise bestecinin teknik ifade ve duyarlılık bakımından bütün gücünü yansıtan eserlerdendir.

MİTHAT FENMEN VE GÜLAY UĞURATA

Konseri verecek olan değerli piyanist Mithat Fenmen 1916 İstanbul doğumludur. d'Antonimo ve Cemal Reşit Rey'den Adnan Bozcalı'dan ders alarak piyanoya başlamıştır.

1935'te Paris'e gitmiş Cassa dessus ve Cortot ile piyanoya çalışmış Nadyo Bolulangerden kompozisyon dersleri almıştır. 1938'de Musiki yüksek öğretmen okulu'nu Paris'te bitirip Münih'e geçmiş bir yıl sonra yurda dönerek konser vermeye başlamıştır.

Yurt içinde ve yurt dışında verdiği bu konserler sonunda Fransa hükümeti kendisine «Palma Academiques» nişanı vermiştir. Fenmen Ankara Devlet Konservatuvarı müdürü ve piyano öğretmenidir. Fenmen devlet sanatçısı ünvanını taşımaktadır.

Gülây Uğurata da İstanbulludur. İlk konserini altı yaşında vermiştir. On yaşında ise Bachın «Re minör piyano konçertosu»nu orkestra eşliğinde çalmıştır. Ondan sonra da Münih yüksek müzik akademisini pekiyi derecede bitirmiştir. Gülây Uğurata Ankara Devlet Konservatuvarı piyano öğretmenidir. Ve devlet sanatçısı ünvanını taşımaktadır.